

Els insòlits dietaris de Ferran Soldevila

Els *Dietaris de l'exili i del retorn* que l'historiador i escriptor Ferran Soldevila va redactar durant el període 1939-1957 tenen la doble virtut d'ésser un document de caràcter històric excepcional i una peça literària de primera categoria. Al mateix temps, són una veritable raresa en el panorama de la nostra literatura contemporània, ja que els dietaris hi són molt escassos i gairebé mai no es proposen tenir el caràcter de crònica de la pròpia època. En tot moment, trobem el Soldevila "historiador" que analitza agudament els esdeveniments —àdhuc els més quotidians i íntims—, però també tothora apareix el Soldevila "escriptor" que ens presenta un text vivíssim,

sovint apassionant, redactat amb un estil refinat i alhora assequible per a tothom. Ara acaba d'aparèixer, publicat per l'editorial Tres i Quatre, el primer dels dos volums que constitueixen aquesta obra. Ha tingut cura de l'edició l'historiador i periodista Enric Pujol, i la transcripció ha anat a càrrec de l'estudiosa Carme Eberenz-Greoles. Esmment especial mereix la destacada intervenció del fill de l'autor, Gerard Soldevila, que ha estat de gran ajut a l'hora d'identificar personatges desconeguts, de desxifrar fragments difi-

BARCELÓ

cils i en la recerca de les fotografies incloses en el volum.

Aquest primer llibre està centrat en el període que Ferran Soldevila va passar exiliat a la república francesa, cosa que li va permetre oferir-nos una visió desacostumada d'uns fets que formen part de la història recent d'Europa. Hi apareix la visió que els refugiats catalans tenien de la Segona Guerra Mundial, les seves peripècies, pors i esperances. I també les relacions personals, de vegades conflictives, que establiren entre ells. Així, se'ns presenta una faceta molt nova de diferents personatges famosos que contrasta vivament amb les biografies oficials, però que, paradoxalment, contribueix a

humanitzar-los. En la seva crònica, Soldevila no pot estar-se d'intentar formular models de conducta ni de reflexionar sobre la vida, la història i la literatura, cosa que manifesta la indubtable inclinació de l'autor vers la reflexió filosòfica i el compromís ètic.

Ací presentem uns fragments d'aquests dietaris perquè el lector en pugui tenir una idea més precisa. S'ha considerat pertinent incloure-hi unes dades, entre parèntesi i en cursiva, per tal de facilitar-ne la lectura.